

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
магістрантів і молодих дослідників**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У XXI СТОЛІТТІ»**

**ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ У РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

16 листопада 2023 року

Біла Церква – 2023

УДК 330.341.1:33:005

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор
Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор
Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, професор
Паска І.М., д-р. екон. наук, професор
Зубченко В.В., канд. екон. наук, доцент
Хомяк Н.В., канд. екон. наук, доцент
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, доцент
Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук, доцент

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук, доцент

Наукові пошуки молоді у ХХІ столітті. Інноваційні пріоритети у розвитку економіки та менеджменту: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 194 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

©БНАУ

УДК: 351/354:355.018(477)

БАЛІЦЬКА Н.І., магістрантка

Науковий керівник – **АРБУЗОВА Т.В.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

maks.228.nata@gmail.com

РОЛЬ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ІНКЛЮЗИВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ЧАС

З'ясовано роль публічно-приватного партнерства в інклюзивній соціально- економічній відбудові України в повоєнний час. Обґрунтовано необхідність розробки ефективних концепцій і моделей реалізації механізму інклюзивності відновлення.

Ключові слова: публічно-приватне партнерство, соціально-економічна відбудова, повоєнний час, інклюзивність, інклюзивне відновлення.

Розуміння того, що таке інклюзивне відновлення, як уряд може сприяти такому процесу, що працював би справедливо для всіх (в тому числі, для маломобільних груп населення) та забезпечував якісну синергію «влада – бізнес – громада», а також роль публічно-приватного партнерства у контексті соціально-економічного підходу «відбудувати краще, ніж було» є основоположними при формуванні єдиної концепції повоєнної відбудови України. Адже відбудова зруйнованої інфраструктури, домівок та підприємств, а також суспільна інтеграція тих, хто або має певні фізичні обмеження/набув їх або ж пережив той, чи інший негативний досвід воєнних дій (моральний чи/і фізичний) є неабияким викликом. За часу війни та після її закінчення публічно-приватне партнерство можна вважати одним із найефективніших інструментів якісної синергетичної віднови країни, в тому числі в соціально-економічній сфері із забезпеченням належного рівня інклюзивності.

Обов'язковою властивістю процесу віднови України має стати іклюзивність. Яскравим прикладом такого бачення є «Концепція інклюзивної відбудови України», що була обговорена під час публічного заходу «Об'єднуємось для інклюзивної відбудови України» за ініціативи ГО «Ліга Сильних» [1]. Практичним інструментом щодо такої відбудови є новостворена платформа «Електронне відновлення», де місцеві громади, які чітко розумітимуть потреби своїх жителів, стануть лідерами за концепцією інклюзивного та безбар'єрного соціально-економічного відновлення із залученням фінансових ресурсів зі сторони бізнесу та інституційної підтримки – з державної. Дана система працюватиме на основі 4 складових елементів:

- 1) бюджету партисипації та відповідальності;
- 2) проєктів інклюзивної відбудови громад;
- 3) регіонального фонду розвитку, що діятиме на платформі «Дія» з боку держави (громади отримуватимуть кошти на «віднову» простим переказом на картку, що є досить зручним та доволі спрощеним і прозорим);
- 4) платформи для спілкування та обміну досвідом між громадами, локальною владою, бізнесом тощо [2].

Інклюзивність у соціально-економічній відбудові ґрунтується на тому, що враховуватиме потреби територіальних громад та включатиме системний і комплексний підхід, базований на принципах «рівний – рівному» на засадах децентралізації й співпраці тріади «бізнес – влада – громада». Гарним кейсом цього стала віднедавна розроблена

концепція «інклюзивної віднови на основі залучення публічно-приватного партнерства» – так звана «модель CLIR» («Community – Led Inclusive Recovery»), в фундамент якої покладені відповідні принципи (табл. 1).

Таблиця 1 – Складові моделі «CLIR» щодо інклюзивної віднови на основі залучення публічно-приватного партнерства [2]

Складова	Трактування
Усвідомлення та розуміння всіма сторонами	в тому числі бізнесом та громадами на рівні з державою всієї відповідальності та важливості даного процесу та їх взаємовключеність й спроможність залучення;
Децентралізація	максимальна передача ресурсів та повноважень на місця, аби самі громади та місцевий бізнес, розуміючи власні потреби, активно діяли, розпоряджались ресурсами, співпрацюючи з державою;
Інклюзія	врахування в процесі віднови інтересів всіх сторін та тих осіб чи груп осіб, що мають певні фізичні обмеження або ж є маломобільними;
Зелене відновлення	активне включення у процес відновлення питань екологічної свідомості як усіх стейкхолдерів, так і їх проєктів, що будуть реалізовані;
Соціальний та економічний розвиток	врахування соціально-економічних чинників при формуванні програм та стратегій відновлення, в тому числі, й тих, що стосуються благополуччя людей, їх потреб, інтересів, чинників економічного зростання тощо (а також активне включення інтересів осіб з ОФМ та створення умов щодо ефективної інтеграції та адаптації для них);
Відбудова «під керівництвом» громади	громада, як така, що ефективно діє на місці і розуміє потреби та проблеми, «болі» мешканців (децентралізація дискретних повноважень);
Врахування потреб майбутніх поколінь	концепція «сталого інклюзивного відновлення» як компоненту соціально-економічного й екологічного відновлення із залученням відповідних стейкхолдерів – бізнесу, влади та громади.

Важливим технічним моментом інклюзивної відбудови, крім соціально-економічної сфери, є комплексне просторове планування громад, міст та країни в цілому, адже більшість з його компонентів є застарілими та неактуальними, а, отже, такими, що не враховують потреби як звичайних людей, так і тих, хто має обмежені фізичні можливості (ОФМ) та потребує додаткової інклюзії у даному аспекті. Статистичні дані свідчать, що станом на липень 2023 року в Україні вже налічувалося близько 2,7 млн. людей, що мають певні ОФМ а, отже, потребують інклюзивного включення, мобільної соціально-економічної інтеграції в життя громади, країни тощо [3].

Ефективним інструментом задля забезпечення поствоєнної соціально-економічної віднови країни на засадах інклюзивності є формування потужного потенціалу публічно-приватного партнерства із застосуванням відповідних проєктів, заходів, засобів реконструкції та будівництва мобільних і доступних для кожного об'єктів інфраструктури тощо. Відбудова має зачіпати всі сфери та охоплювати всю територію України, адже її мета – створити умови для комфортного життя всіх членів суспільства, стати аргументом для повернення громадян із-за кордону, зокрема, на звільнені території. Особливо це стосується тих, хто потребує додаткових умов щодо якісної суспільної інтеграції. Основні напрями інклюзивної відбудови декларують публічне поле, практичну реалізацію, законодавчу підтримку, системні зміни (табл. 2) [3].

Таблиця 2 – Основні напрями досягнення інклюзивного відновлення України [3]

Напрямок	Трактування напрямку досягнення інклюзивного відновлення України
Публічне поле	популяризація спільного бачення і питань універсального дизайну, інклюзії серед громадян України, представлення теми прав осіб з інвалідністю, проведення дослідження сприйняття інвалідності тощо;
Практична реалізація	розробка методик моніторингу та підготовка алгоритму впливу, навчання працівників ОМС, експертів з доступності тощо;
Законодавче поле	зупинення законопроектів, які перешкоджають дотримання доступності, напрацювання одного підходу у різних ДБНах та інших нормативних актах, які висувають вимоги до безбар'єрності тощо;
Системні зміни	створення інституту консультантів на місцях з питань прав осіб з інвалідністю, збільшення кількості соціальних працівників з хорошою оплатою праці, створення/розвиток у громадах соціальних послуг тощо.

Отже, соціально-економічна відбудова України в повоєнний час має базуватись на принципі: «доступність потрібна всім, бар'єри не потрібні нікому» – враховувати інтереси всіх громадян, забезпечуючи тим самим рівність та можливість прав та розвитку для кожного. Така реалізація буде ефективно та спроможно імплементована за допомогою ретельно розроблених і впроваджених концепцій і моделей інклюзивності із залученням інструментарію публічно-приватного партнерства в довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Спільна заява щодо важливості забезпечення інклюзивної відбудови. *Ліга Сильних*. URL: <https://ls.org.ua/zayavy/spilna-zayava-shhodo-vazhlyvosti-zabezpechennya-inklyuzyvnoyi-vidbudovy/> (дата звернення: 15.10.2023 р.)
2. Стале Інклюзивне Відновлення: Розвиток спроможності громад для задоволення місцевих потреб. *Проект Уряду Канади «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe)*. URL: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=d-zzaZx0Tv0&ab_channel=SURGeUkraine (дата звернення: 25.10.2023 р.)
3. Об'єднуємося для інклюзивної відбудови України : *Захід-мережування. Ліга Сильних*. URL: https://ls.org.ua/novyny/inklyuzivna-vidbudova-klyuchovi-princzipi-ta-pershi-kroki/?fbclid=IwAR2krRww9ZZWF4xaniC_2cwkcubhfBja8k4JLH8KccNNG52QgozAFTtxee8 (дата звернення: 29.10.2023 р.)

УДК 355.40:321:005.332.5

БАЛАШОВА І.П., магістрантка

Науковий керівник – **СОКОЛЬСЬКА Т.В.**, д-р. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

balashova2722119@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ І МЕЖІ ПРОЗОРОСТІ ВЛАДИ В УМОВАХ ДІЇ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

З початком повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України 24 лютого 2022 року та запровадженням воєнного стану, сфера доступу до публічного інформування зазнала суттєвих змін. Воєнна ситуація поставила під сумнів традиційні норми функціонування держави та обмежила здатність громадян отримувати об'єктивну інформацію. Хоча у Законі України «Про правовий режим воєнного стану» прямих згадок про обмеження доступу до публічної інформації, у тому числі у формі відкритих даних, немає.

Ключові слова: публічна інформація, доступ до інформації, воєнний стан, права громадян.

ЗМІСТ

Баліцька Н.І., Арбузова Т.В. РОЛЬ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ІНКЛЮЗИВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ЧАС.....	3
Балашова І.П., Сокольська Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ І МЕЖИ ПРОЗОРОСТІ ВЛАДИ В УМОВАХ ДІЇ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	5
Баліцька Н.І., Панасюк В.І. ГЕНДЕРНІ КВОТИ ЯК ШЛЯХ ДО ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ПУБЛІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ.....	8
Баліцька Н.І., Сокольська Т.В. ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ МОЛОДІ В УКРАЇНІ ТА ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ НА ЦЕЙ ПРОЦЕС.....	11
Басанська Н. П., Вихор М. В. КОНТРОЛІНГОВИЙ МЕХАНІЗМ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	13
Бовкун Д.О., Шемігон О.І. ФОРМИ І МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ: ЧОМУ ВІДДАТИ ПЕРЕВАГУ?.....	15
Бокач О.О., Лагер В.М., Хахула Л.П. ІНСТРУМЕНТИ ПОСИЛЕННЯ ПЕРЕДУМОВ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВА.....	18
Вихор В. М. РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СФОКУСОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛИХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	20
Гапоненко Я. В., Арбузова Т.В. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ БІЗНЕСУ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.....	22
Гудик С.Г., Юхименко П.І. ФОРМУВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	25
Денисенко І. С., Юхименко П.І. ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	27
Домашенко А.Л., Юхименко П.І. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «УЗИН-АГРОІНВЕСТ».....	29
Дмитрик М.І., Томілова-Яремчук Н.О. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ.....	32
Дробович О.Ю., Арбузова Т.В. УПРАВЛІНСЬКІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	34
Друзь М.С., Шевченко А.О. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ.....	36
Дякович Р. А., Коваль Н. В. СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА.....	38
Єфремов А.В., Рибак Н.О. СТАЛА ПЕНСІЙНА СИСТЕМА ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА.....	40
Зайцев А.В., Приходько Т.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	43
Зелінська О.В., Шемігон О.І. ДО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	45
Зенішев О.Ю., Майстренко К.М. ГРОМАДЯНСЬКА УЧАСТЬ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	48
Льїна А.Г., Паска І.М. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ – ЗАГРОЗА ДЛЯ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ.....	50
Льїна А.Г., Поліщук С.П. THE INFLUENCE OF SOCIAL NETWORKS ON PUBLIC OPINION.....	53
Льїна А.Г., Паска І.М. ДЕМОГРАФІЧНА КРИЗА В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	56